

SÁRISÁPI HÍRMONDÓ

ŠARIŠÁPSKE
SPRÁVY

25. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

2021. OKTÓBER

Ünnepi megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharc tiszteletére

2021. október 22-én (pénteken) 13 órától a Millennium parkban megemlékezést és koszorúzást tartunk.

Tisztelettel várjuk a község lakosságát.

Kérjük, hogy az ünnepségen résztvevők egy szál gyertyát vagy virágot helyezzenek el az emlékműnél!

Tamási Lajos: Piros a vér a pesti utcán

...Piros a vér a pesti utcán.
Eső esik és elveri,
mossa a vért, de megmaradnak
a pesti utca kövein

Mindenszentek és Halottak napja

A mai napon a meghalt és az Isten színelátására, a mennyországba megérkezett összes szenteket együtt ünnepeljük, függetlenül attól, hogy volt-e hivatalos szenttéavatásuk vagy sem. Nem tévesztendő össze ez az ünnep halottak napjával, amely november 2-án van, s amely napon a tisztítótűzben szenvedő lelkekért imádkozik az Egyház.

A színelátás ugyanis csak a tökéletességre eljutott személyek osztályrésze lehet. E tökéletességre általában a halál utáni tisztulással jut el a lélek (csak a legnagyobb szentekről tanítja az Egyház, hogy szeretettel és türelemmel viselt szenvedéseik révén már földi életük végére, a haláluk pillanatára megérhettek a tökéletes tisztaságra, és tisztítótűz nélkül juthattak be a mennyek országába).

A tisztítóhelyen a lélek hozzáméri magát a teljes igazsághoz, Isten akaratához, és eszerint igyekszik átalakulni. E tisztulás itt sem megy lemondás és önmagunk elítélése nélkül: az addig dédelgetett elhatározásokból, szokásokból és vágyakból való kiábrándulás lehet fájdalmas és önváddal teli. Ez adja a tisztulás büntetés jellegét. Az igazi büntetés azonban az ideiglenes kizárás Isten színelátásából mint végső célból és boldogságból, amelyre a lélek a tisztulás helyén már mindennél jobban vágyakozik. Ennek az erős, lobogó váagnak a jellege miatt mondjuk a tisztítóhelyet másképpen tisztítótűznek.

Halottak napján (november 2-án) azért imádkozunk, hogy a tisztítóhelyen szenvedő lelkek mielőbb megérkezzenek a mennyországba.

Az élő és meghalt hívek titokzatos közösséget alkotnak, egymásért könyörögnek, helyállnak. E közösséget mondjuk a szentek egységének, s ennek alapján beszélünk *diadalmas* Egyházzal (Ecclesia triumphans), mely a már mennyekbe jutott, üdvözült hívek társasága, s ma van az ünnepük; *szenvedő* Egyházzal (Ecclesia patiens), mely a tisztítóhelyen szenvedő lelkeké, és *küzdő* Egyházzal (Ecclesia militans), mely a földön élő lelkek közössége. A három együtt – küzdő, szenvedő és diadalmas – a teljes Egyház.

Mindenszentek napján mindazon megdicsőült lelkeket ünnepeljük, akikről sokaságuk miatt (vö. Jel 7,9-10) külön, név szerint nem emlékezhetünk meg. Ide tartoznak az életszentség hírében meghaltakon kívül mindazok, akik a tisztítótűzben megtisztulva már megérkeztek a mennyországba.

Rajk János

Fejlesztések sora valósul meg Sárísápon

Kollár Károly állami kitüntetéséről és a településsüinkre érkező kormányzati támogatásokról is beszélt lapunknak dr. Völner Pál, Sárísáp és a térség országgyűlési képviselője. Mint mondta, az elkövetkező években az M100-as út az egész környék életében nagy változásokat hozhat.

„Sárísáp folyamatosan fejlődik. Csak a Magyar Falu Program keretében többek között orvosi eszközök beszerzésére, önkormányzati út fejlesztésére, a temető további rendezésére nyert kormányzati támogatást a falu, az önkéntes tűzoltók és a polgárőrök pedig autók beszerzésre kaptak pénzt” – sorolta a települést érintő fejlesztéseket dr. Völner Pál. Sárísáp és a térség országgyűlési képviselője hozzátette: más programokon belül is sikeres a falu, hiszen például a Széchenyi 2020 kiírásai keretében mintegy 165 millió forinthez jutott hozzá a település, illetve az itt működő intézmények, cégek. „Az általános iskola energetikai fejlesztésére és a gondozási központ megújítására is nyertek pénzt” – mondta a képviselő.

Dr. Völner Pál arról is beszélt, hogy szerinte mitől lehet sikeres egy település. „A bányászmuult kötelez: ezen a vidéken az emberek munkakultúrája egészen más, mondhatni kiemelkedő. Számukra a munka nem valamiféle letudandó, kellemetlen dolog, hanem egyfajta hivatás, amelyet – legyen az bármi – a legjobb tudásuk szerint és eredményesen akarnak végezni” – fejtette ki a képviselő. Mint mondta, ez a szemlélet találkozott az elmúlt bő évtizedben a kormányzati törekvésekkel. „2010 előtt

a liberálisok a szokásos módon próbálták működtetni a gazdaságot és a társadalmat. Ők könyöradományokat szeretnek osztogatni, nem érdekli őket a munka. Mi ezen változtattunk: abban támogatjuk a vállalkozásokat, hogy munkahelyeket tudjanak teremteni, az embereknek, a családoknak pedig jelentős adókedvezményeket biztosítunk, hogy minél több pénz maradhasson náluk” – ismertette dr. Völner Pál a kormány törekvéseit. Mint mondta, ez persze csak a gazdasági oldala a bányászmagányok továbbélésének. „Ez a hozzáállás azonban megmutatkozik abban is, hogy miként őrzik, óvják, és fejlesztik az itt élők a közös dolgaikat, legyen szó akár a hagyományokról, akár az utcákról, épületekről. „Számunkra pedig fontosak a falvak, a lehető legtöbb támogatást megadjuk a kisebb településeknek” – mondta a képviselő, hozzátéve, hogy persze sokkal nehezebb dolga lenne mindenkinek, ha nem egy olyan ember irányítaná a települést, mint Kollár Károly. „Polgármester úr ismeri a sárísápiak minden kívánságát és gondját, és rengeteget dolgozik a faluért. Éppen ezért kapta meg nemrégiben a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést – őszinte megtiszteltetés volt, hogy én adhattam át neki” – fejtette ki dr. Völner Pál.

A képviselő szerint az elkövetkező években az egész térségnek nagy előrelépést hoz majd az M100-as út, amelynek az alapkövét pár hónapon belül le is tehetik. „A családok gyorsabban és biztonságosabban juthatnak el a munkahelyekre, iskolákba, a vállalkozók számára is ki fog nyílni a világ” – jelentette ki dr. Völner Pál.

Kurinyeczné Trexler Mártára emlékezünk

Egy kedves kolléganő és tanítónő emlékére

Kurinyeczné Trexler Márta 1963. április 16-án született Dorogon.

Általános iskolai tanulmányait Csolnokon végezte, majd a Dobó Katalin Gimnáziumban érettségizett. A gimnázium elvégzése után az Esztergomi Tanítóképző Főiskola könyvtár szakát 1984-ben fejezte be. Pedagógusi pályáját a dorogi Zrínyi Ilona Általános Iskolában kezdte. Sárísápra házassága révén került, miután 1986-ban házasságot kötött Kurinyecz Gáborral. Szilvia lánya 1987-ben született. 1992-ben került a sárísápi általános iskolába, ahol alsós tanítónőként látta el a kisgyermekoktatását. Kedves, jól alkalmazkodó természetével hamar beilleszkedett

a tantestületbe. Mindig lelkiismeretesen, szorgalmasan, a legnagyobb igényességgel végezte munkáját. A gyerekekkel nagy türelemmel és szeretettel foglalkozott. Határozott fellépésével, emberséges magatartásával kárde-melte a szülők, a tanulók és a kollégák tiszteletét. Számára a tanítás nem munka, hanem hivatás volt.

1997 augusztusában a Sárísáp és Környéke Körzeti Általános Iskola intézményvezető-helyettesének választották. Az azóta eltelt 24 év alatt kimagasló munkát végzett ezen a területen is.

Kitartása, elhivatottsága példamutató, emlékét szívünkben megőrizzük.

Kollár Mária

Október, az idősek hónapja

Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az idősek világnapjává

Ebből az alkalomból köszöntjük mindazokat, akik hosszú élet munkáját, tapasztalatait tudják maguk mögött. Segítségükkel ápoljuk a hagyományainkat, száll generációról-generációra a sok tudás.

Az élet gazdagabb lesz,
ünnepibb és emberibb
ha megtöltöd a hétköznapiak néhány percét
a rendkívülivel, az emberivel,
a jóindulatúval és az udvariassal
tehát az ünneppel.
/ Márai Sándor /

Szeretettel gondolunk rájuk, s nem csak ezen a napon, hanem az év minden napján, hisz szeretetükkel, bölcsességükkel ők is mindig a rendelkezésünkre állnak. Idős koruk tapasztalatával helyükre tudják tenni a dolgokat, tudják mi a jó, amit tovább adhatnak, s tudják mi az a rossz, amit el kell kerülni a következő generációnak.

Ma már nem csak az a feladatunk, hogy felhívjuk a figyelmet az idős emberek tiszteletére és megbecsülésére, sajnos a koronavírus járvány okozta védekezés minden emberre komoly feladatot rótt. Egészségünk egyik legnagyobb kincsünk, így megóvása fontos feladatunk. Vigyázni kell rájuk segíteni őket, hogy a hosszú évek kemény munkája után örömteli életet élhessenek! Érezzék, hogy nem hagyjuk magukra őket, hogy fontos részei életünknek! Szüleink és nagyszüleink mosolya és gondoskodása rengeteg erőt sugároz felénk, a kitartásuk, szeretetük felbecsülhetetlen kincs számunkra.

Az idős embereket tisztelnünk kell. Tiszteletünk magában foglalja elfogadásukat, támogatásukat, szeretetüket és annak érzését, hogy értékeljük őket, lehetővé tenni számunkra az öregkorhoz méltó életet, támaszt nyújtani nekik a pihenés éveiben.

Jó egészséget, tartalmas, boldog életet kívánunk minden sárisápi szépkorúnak a Gondozási Központ munkatársai: Thier Veronika telephelyvezető, Ábrahámné Farkasdi Erika, Simon Tünde, Vámos Zoltánné, Tóth Sándorné Anna és Ujbányi Tiborné intézményvezető.

Ujbányi Tiborné

Csorba Győző

ÖREGEK

Hószakállúak, jóságos szeműek,
kicsi koromtól nagyapák,
kikben – úgy hittem – bölcsesség tanyázik
és minden bűbájt értenek,
hószakállúak, s kiknek nincs szakálluk,
őszfürtűek vagy kopaszok,
már azt is látom, mikor elmerengnek
a játszótéri padokon,
azt is tudom már (őszfürtű ugyancsak),
hogy nem a derű tündököl
arcukról, nem a békesség szemükből,
hogy a csonttalanná gyötört
test szégyene ad hírt gyáván magáról,
s azt is tudom: akad ma is
oktondi kisfiú, ki rám tekint úgy,
mint egykor rájuk én.

Szente Kincső (7. osztály) rajza

Önkormányzati hírek

Bursa Hungarica 2022

Sárisáp Község Önkormányzata csatlakozott a hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók, illetőleg felsőoktatási tanulmányokat kezdő fiatalok támogatására létrehozott BURSA HUNGARICA Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2022. évi fordulójához. A pályázatbeadáshoz a Bursa Hungarica Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszerében (a továbbiakban: EPER-Bursa rendszer) egyszeri pályázói regisztráció szükséges, melynek elérése: <https://bursa.emet.hu/paly/palybelep.aspx>

A személyes és pályázati adatok feltöltését követően a pályázati űrlapot kinyomtatva és aláírva a települési önkormányzatnál kell benyújtani a pályázóknak.

A pályázat benyújtási határideje: 2021. november 5.

Orvosi eszközök beszerzése

A Magyar Falu Program keretén belül orvosi eszközök beszerzésére nyert 1,6 millió forintot önkormányzatunk. A támogatás segítségével a gyermekorvosi és védőnői rendelő eszközállománya újulhat meg, bővíthet ki. A beszerzendő tárgyak támogatják a kisgyermekes rendszeres státuszvizsgálatát, gyors és szakszerű orvosi ellátását.

Megújult a közösségi tér

Befejeződött a Sárisápi Bányász Közösségi Tér külső felújítása. A Magyar Falu Program 30 millió forintos támogatásának köszönhetően tizenöt centiméteres hungarocell szigetelést kapott az épület. A felújítás keretén belül - az önkormányzat saját forrásából - restaurálásra került az erkély kovácsoltvas korlátja. Tisztításon, pótláson esett át a bejáratot körülölelő díszítő kőburkolat, az erkély süttői mészko borítást kapott. A külső munkák zárásaként az épület esővízelvezető rendszerének cseréje is megtörtént a több mint hatvan esztendőes épületen.

Rendezvénytámogatás

A Magyar Falu Program - Kistelepülések önkormányzati rendezvényeinek támogatása keretében Sárisáp Község Önkormányzata egymillió forint támogatásban részesült. A támogatási keret avval a céllal hozták létre, hogy segítsék azokat a rendezvényeket, ahol találkozhatnak egymással a helyiek, a kicsik és nagyok együtt lehetnek, és megismerhetik a helyi és környékbeli alkotók, művészek munkáit, előadásait. A támogatási összeget önkormányzatunk a Szent István Nap költségeire fordította.

Európai Mobilitási Hét Sárisápon

Az Innováció és Technológiai Minisztérium Európa legnagyobb közlekedéssel összefüggő környezetvédelmi kampányához csatlakozva egyedi támogatási lehetőséget hirdetett meg az önkormányzatok számára. Az Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap kampányához kapcsolódva Sárisáp Község Önkormányzata sikeresen pályázott, és az egy hetes rendezvénysorozat lebonyolítására ötszáz ezer forint támogatást nyert. Október 16. és 22. között az óvodában és az iskolában bringás nap a gyerekeket, a bmx pályán családi bringás nap, a főtéren bringás reggeli, közlekedési park, valamint a település közlekedésére jellemző online kvízzjáték is várta a Sárisápon élőket.

Új eszköz segíti az ÖTES munkáját

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság 2021-ben az Önkéntes mentőszervezetek támogatására kiírt pályázatán Komárom-Esztergom megyéből a Sárisápi Települési Mentőszervezetnek (Önkéntes Tűzoltó Egyesület Sárisáp) 12,5 millió forint értékű emelőkosaras utánfutót adott át október 7-én Sárisápon. Az ünnepélyes eszközátadáson Sikrai Artilla tűzoltó alezredes, megyei polgári védelmi főfelügyelő beszédében kiemelte, hogy az önkéntes mentőszervezetek 2021-es alkalmazási számain látszik, hogy a sárisápi egyesület komoly elhivatottsággal és felkészültséggel látja el a környék védelmét, így meg van győződve róla, hogy az eszköz a lehető legjobb helyen fog szolgálni. Az emelőkosaras utánfutó a jövőben a mentőszervezet tagjainak szakmai rátermettsége mellett biztosítja azt a technikai hátteret - 16 méter magasságba emel, 8 méter oldaltávolságra nyúlik ki és 220 kilogrammnyi embersúlyt emel fel a munkamagasságba -, amivel akár viharoknál, vagy az ezeket követő helyreállítási munkálatoknál is hatékonyan fel tud lépni a szervezet.

foto: dorogimedence.hu

A Sárisápi Bányász Közösségi Tér könyvtára folyamatosan megújuló kínálattal, felnőtt- és gyermekkönyvekkel várja új és régi olvasóit!

Hétfő:	16:00–19:00
Kedd:	9:00–12:00
Szerda:	16:00–19:00
Csütörtök:	–
Péntek	15:00–18:00

Hírek az óvodából

Bringázz az oviba!

Az Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap programjába a Sári Óvoda és Mini Bölcsőde közössége is bekapcsolódott. A szülők figyelmét felhívtuk az „autómentes” óvodába érkezésre. Saját példamutatásunkkal is ösztönöztük a családokat a gyaloglásra, kerékpározásra. A hét folyamán sokat beszélgettünk a mozgás és az egészséges életmód fontosságáról, mindezt a mindennapi játékba építettük be. A nagycsoportosok közös biciklizést szerveztek a biztonsági előírások szigorú betartásával. Szeptember 17-én a Bringázz az oviba – Közlekedj okosan! című programunk mesenézéssel kezdődött a közlekedés téma-

körében, majd az udvaron gyakorlatban folytatódott, jelzőlámpák, jelzőtáblák segítségével, az óvónénik jóvoltából rendőri irányítással. A nap végén minden óvodást névre szóló „jogosítvánnyal” jutalmaztunk.

Harcosfalvi Zsoltné

Szüreti mulatság az óvodában

Szüreti mulatságot tartottunk október elsején az ovi udvarán. Szőlővesszők, szőlőlevelek, szőlőfürtök segítségével lugast varázsoltunk, amelyről minden csoport a saját kis kosarába szüretelhetett. Gyümölcskereső játékot játszottunk, amelyben a gyerekek az udvaron elrejtett őszi gyümölcsöket gyűjtötték össze, majd jóízűen elfogyasztották. A délelőtti zárásaként egy nagy kört alakítva az alkalomra illő dalokra táncoltunk.

A mulatságot megelőzően minden csoport gyönyörű, kreatív munkákkal díszítette fel a csoportszobáit, előtereit. Az idő is kedvezett a programoknak, nagyon jól éreztük magunkat.

Moraveczen Henrietta

Ismerjük meg egymás kultúráját!

Szlovák est

Valamennyiünk számára fontos, hogy megismerjük és tiszteletben tartsuk egymás hagyományait, szokásait, kultúráját, zenéjét, táncát. Ezáltal mi magunk is gazdagabbak leszünk, függetlenül attól, hogy a többségi magyar nemzethez vagy valamelyik nemzetiséghez tartozunk. A Sárísápi Szlovák Önkormányzat Nemzetiségi délutánok című programozata avval a céllal jött, hogy a résztvevők megismerkedhessenek az adott nemzetiségi közösség féltve őrzött szellemi kulturális kincseivel.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Nemzetiségi programok pályázati alprogramjának támogatásával megvalósuló rendezvénysorozat keretén belül ízelítőt kapnak az érdeklődők a szlovák, a német és a szerb nemzetiségek zenéjéből, táncaiból, dalaiból. Gyönyörködhetnek a gazdag népviseletekben, belekóstolhatnak a nemzetiség legjellemzőbb gasztronómiai fogásaiba. Elsőként a szlovák nemzetiség bemutatására kerülhetett sor október 9-én, a Sárísápi Bányász Közösségi Tér nagytermében.

A 17-18. század fordulóján Sándor Menyhért Trencsén és Nyitra vármegyéből származó tót zsellérek letelepedését segítette községünkben. Ezekből gyökereznek településünk szlovák hagyományai. A második világháború utáni csehszlovák-magyar lakosságcsere is jelentősen érintette Sárísápot. Közel ötszáz fő keresett megélhetést az anyaországban. Legtöbben Handlovában telepedtek le. Megtapasztalhatjuk a hasonlóságokat a kultúrában, szokásokban, és a különbözőségeket, amely főként a viseletekben mutatkozik meg.

A terem bejáratánál népviseletbe öltöztetett babák várták a vendégeket, amelyeket Urbanics Károlynénak köszönhetünk. Juli néni az eredeti viselet alapján, aprólékos munkával öltöztette fel őket. A sárísápi népviseleteket Kollár Mária mutatta be a közönségnek.

Egy nemzetiség történelmét lehetetlen csak a viseleti kultúra bemutatásával a szélesebb közönség elé tárni. A táncosok a fellépések alkalmával életre keltik a ruhákat. Ezt tette Szilágyi Kata és Szilágyi Zsolt is, akik szlovák táncokat jártak a nemzetiségi délután során. A táncokat betanította és a viseleteket bemutatta édesanyjuk, Szilágyiné Suba Éva koreográfus, táncpedagógus. A sárísápi táncsoportok koreográfiáit is neki köszönhetjük.

A tánc nem létezhetne zene nélkül. 10 évvel ezelőtt a Galga mentén, Acsán élő, néhány lelkes fiatalember úgy döntött, hogy megalapítják a Csibaj Banda nevű népzenekart. A csapat az első perctől kezdve elsődleges céljának tartja a Galga-mente és más régiók hagyományos szlovák énekelte és népzenei kultúrájának megőrzését és ápolását.

A tízéves kitartó, színvonalas munka gyümölcse, hogy a Csibaj Banda mára a maga nemében már országos viszonylatban is kivételesnek számít. Idén Prágában képviselték a magyarországi szlovákságot.

Néhány héttel ezelőtt a Sárisápi Szlovák Önkormányzat meghívását is elfogadták, így az est folyamán ők tesztítették meg a szlovák népzenet. A rendezvény hagyományos szlovák ételekből összeállított vacsorával zárult. Knédlivel, szaftos hússal, káposztával és túrós lepénnyel, azaz osúch-val.

Mézeskalácsszakkör

Mézeskalács-készítő szakkör indulhat novemberben Sárisápon. A résztvevők megismerkedhetnek a jó minőségű tészta készítésével, a legyszerűbb díszítési módokkal, valamint ünnepi díszbe öltöztetett mézes is készül a szakkör keretén belül.

Magyarország Kormányának és a Közösségi Élet Újraindításáért Felelős Operatív Törzsnek köszönhetően a Nemzeti Művelődési Intézet lehetőséget kapott közel háromezer szakkör támogatására. A pályázati felhívás célja volt, hogy a világhírű közösségi életet érintő hátrányos hatásait enyhítse.

Minden közművelődési feladatellátó egy-egy öt fős szakkör alapanyagaina és eszközeire adhatott le igényt. A szakkör lebonyolításához egy online képzés és hozzá kapcsolódó szakkörvezetői vizsga kitöltésére is szükség volt. A szakkörvezetői feladatokat ezek alapján a Sárisápi Bányász Közösségi Tér képviselőjében Knyazovics Edina látja el. A tanfolyam előre meghirdetett időpontban, novemberben indul.

A Szakkör.
TUDÁSUNKKAL KÉZENFOGVA

Az Ejmiakó volt a legnépszerűbb

Óriási érdeklődés övezte a Háromkőtúra Egyesület szeptemberi, legnagyobb túráját. A civil szervezet névadó teljesítménytúrájára csaknem kétszázan adták le nevezésüket. Ötven százalékuk online, míg másik felük a túra napján, a helyszínen tudatta részvételi szándékát.

A 9, 19 és 29 kilométeres táv a közösségi tértől rajtolt és oda is tért vissza. Valamennyi szakaszon frissítópontok várták a kirándulókat vízzel, szőlőcukorral, gyümölcssel. A szervezők nagy öröme a térség településein túl Budapestről, Szolnokról, Egerből, Salgótarjánból, sőt Szlovákiából is kíváncsiak voltak a Sárísápot ölelő dombokra, hegyekre. A gyakorlott, sokat túrázott résztvevők számára a már ismert túraútvonalakon túl öröm volt az új táj felfedezése, a terep változatossága.

A legnépszerűbb táv a kilenc kilométer hosszú „Ejmiakó” fantázianevet viselő útvonal volt, sok kisgyermekes család is elindult ezen a szakaszon. Az itiner a Sári-erdőn keresztül a mögötte lévő horgásztavat is érintette, majd a Törött-hegyen át vezetett vissza a település központjába.

A közép-és hosszútávnak, azaz a Kétkő és a Háromkő útvonalának főképp a gyakorlott túrázók és terepfutók vágtak neki. Volt olyan páros, aki egymás után a leg hosszabb és a legrövidebb távot is teljesítette. Egy Szolnokról érkezett baráti társaság két táv elágazásához érve véletlenül a hosszabbikat választotta. A következő frissítóponton ugyan figyelmeztették őket, hogy „rossz úton” járnak, változtatni azonban már nem szerettek volna, örültek a nem tervezett kalandnak. Így feljutottak a sárísápi, majd az epöli sziklára is, amelyeken csodálatos

panoráma és hófehér sziklák fogadták őket.

A résztvevők azt állítják a Háromkőtúra különleges élményt adott számukra. A változatos, cseppet sem unalmas terepen és a gyönyörű, a túrázók számára szinte ismeretlen tájakon túl a szervezők elkötelezettsége, a résztvevők irányába tanúsított odaadásuk, vendégszeretetük, az útvonalak pontos kijelölése, a frissítópontok felkészültsége mind-mind kiemeli a túrák közül. Várják a következőt, szívesen jönnek ismét felénk.

A Háromkőtúra Egyesület következő túrája december 5-6. között, Mikulás alkalmából várja majd a kirándulókat; valódi, ünnepi hangulatban.

Knyazovics Edina

Őszi gombaözön

Ahogy egyre hűvösebbre fordul az időjárás, az erdő jobban megtartja a nedvességet, ami különösen kedvez a fejlődő gombafonalaknak. A kiadósabb esőzéseket követő ködös, párás hetekben szinte „berobban” az erdő. Hétvégén kirándulva vagy kutyasétáltatás közben megörül az ember, hogy teli kosárral térhet haza. Aki ritkán jut ki a természetbe, de időnként elragadja a gombavadászat szenvedélye, az nehezen állja meg, hogy ne hozza magával a fél erdőt. Hiszen csábító a lehetőség: most van elég, most kell megszédnie magát. Több fontos szempont azonban önmérsékletre int. Egyrészt nem árt tudni, hogy az erdőtörvény napi két kilóban határozza meg személyenként azt a mennyiséget, amit saját célra az állami erdőkben (külön engedély nélkül) szabad gyűjteni. Másrészt a zsákmányt fel is kell dolgozni. Az ember az erdőben a szerzés örömétől megrészegülve nemigen gondol arra, hogy a történet gyakran egy kiadós konyhai éjszakázással ér véget. A jól átázott erdőkben számos ritka, védett gombával is találkozhatunk. Ha sejtjük, hogy ilyesmire bukkantunk, semmiképp, még határozás céljából se vigyük magunkkal! Inkább fotózzunk és hagyjuk termőhelyén! A pikkelyes tinóru (*Strobilomyces strobilaceus*) például, alig hasonlít a nemes vargányafélékre: főként gyapjas pikkelyek borítják a kalapját. Az őzlábgalóca (*Amanita vittadinii*) is védett gombáink egyike, az őzlábgombák és a galócafélék jegyeit is magán viseli. Aki az őszi derekán kiszabadul az erdőbe, már egy rövidebb séta alatt is szinte garantáltan találkozik a fák tövében előbukkanó csoportos gombával. A tuskógombák változatos megjelenésű fajok. Közös jellemzőjük a tömeges előfordulás. Nemcsak sokfelé találkozni velük, de egy-egy tönkön akár többkilós telepet képeznek, így akár kezdő gombászként is igazi teli kosaras élményünk lehet. Közülük a leggyakoribb a gyűrűs tuskógomba (*Armillaria mellea*). Latin neve jellemző színére (mellea = mézes) utal, bár kalapja a szürkésbarnától a mély kénársárgáig igen sokféle árnyalatot ölthet. Mérete is igen eltérő lehet: a néhány centistől akár arasznyi átméretűre is megnőhet. Felülete pikkelyes (főként nedves időben) ragadós, lemezei világos vagy sötétebb krémszínűek. Az egyetlen különös ismertetőjegye, hogy gallért hord. Ha azonban már élőben találkoztunk vele, könnyen ráismerünk, s egyben azt is beláthatjuk, hogy csupán könnyv alapján nem lehet gombát határozni. Novemberre aztán az őszi erdő hangulata is megváltozik, a reggeli ködökben már a tél lehelete látszik.

Állat és növény ilyenkor már nyugalomba vonul, de a gomba, mint tudjuk, egyik kategóriába sem tartozik. A késő őszi egyik legjellegzetesebb faja a szürke tölcsérgomba (*Clitocybe nebularis*). Közepes termetű, zömök gomba, kalapja 5-20 cm átméretű, fiatalon begöngyölt szélű, később tölcséresedő jellegzetesen hamuszürke színű. Fontos és értékes zsákmány, de már az illata, amely fontos határozóbélyeg, figyelmeztet: nem árt elővigyázatosnak lenni vele. Jellegzetesen fűszeres húsát semmiképp se főzzük magában, mert allergiaszerű reakciót válthat ki – tartós, akár hónapokig elhúzódó gombaundort okozhat a meggondolatlan fogyasztása. A vastag avarréteg alól bújnak elő a lila pereszke (*Lepista nuda*) termőtestei. Közepes méretű, de vastag húsú, kiadós gomba, amely lombos és fenyőerdőkben egyaránt előfordul. Legfőbb jellegzetessége feltűnő, lilás színe és fűszeres illata. Hasonló faj a szintén ehető szürkéslila pereszke (*L. sordida*), amelyet nézhetünk akár a lila pereszke kifakult, vézna példányának is, de csalódást keltő földszaga elárulja. A rizike (*Lactarius deliciosus*) fenyvesekben őszszel tenyésző gomba, erdőalagomba néven is ismerik. Kalapja kezdetben begöngyölt szélű, közepe bemélyedő, majd szétterül. Színében egyaránt megtalálható a zöld és a narancssárga. Megtörve tejnedvet enged, amely a levegővel érintkezve megzöldül. Sokak kedvence a nagy őzlábgomba (*Macrolepiota procera*), lomb- és fenyőerdőben is egyaránt megterem, de leginkább füves, ligetes, ritkás erdőkben. A kalapja fiatalon tojásdad dobverő alakú, később esernyőszerűen kiterül. Leginkább rántott gombaként fogyasztják. De mielőtt nekilátnánk elkészíteni az összegyűjtött gombákat, tartsuk szem előtt, hogy csakis a szakértő által bevizsgált, jóváhagyott példányokat szabad hazavinni és megenni!

(Forrás - Természetjáró Magazin)

LILA PERESZKE

Mama káposztás lepénye

Amikor a szerkesztők megkértek, hogy írjak egy receptet a Hírmondóba, amely az idősek napja alkalmából készül, arra gondoltam, hogy a nagymamám egyik receptjét adom közzé. Jelenleg a 12. szakácskönyvem megjelenését várom, ám a mai napig nem tudok olyan ízletes tökfőzeléket főzni, mint a Mama. Látszólag mindent ugyanúgy csinállok, az övé mégis sokkal finomabb volt. Talán a háború kényszerítette az ő generációját arra, hogy szinte a semmiből is ebédet varázsoljanak az asztalra, és abban az időben még az anyák is fontosnak tartották, hogy főzni tanítsák lányaikat. Számomra a Mama mesterszakácsokat megszégyenítő ételleket tudott készíteni. Ahogy a sárisápi nagymamák többsége, ő is haluskát meg omácskát főzött, lívancát és pampuskát süített. A krumplis tésztát leginkább akkor szerettük, amikor az ebédre megmaradt adagot este megpirította.

Az ő nemzedéke még cukrászként is megállta a helyét. A bejglije nélkül nem volt karácsony, és amikor kimaradt egy kis tészta, kakaóval ízesítette, én ezt szerettem leginkább. Arra is emlékszem, amikor gyerekkoromban baba született a rokonságban, és látogatni mentünk –

a Mama úgy hívta, dokutába – olyan diótortát süített, hogy azt a Szamos mesterei is megirigyelték volna. A számos finom fogás közül most az abszolút kedvencemet, a káposztás lepényt szeretném megmutatni.

Mama káposztás lepénye

Hozzávalók

A tésztához:

- 40 dkg liszt (nálam ebből 10 dkg teljes kiőrlésű)
- 2 dkg élesztő
- 3 evőkanál olaj
- 1 kávéskanál cukor
- 2 kávéskanál só
- kb. 2,5 dl langyos tej

A töltelékhez:

- 1 nagyobb fej káposzta
- 3 ek olaj
- só
- bors
- pirospaprika

Kelesztőtálba tesszük a lisztet, a sót, a cukrot, az olajat, belemorzsoljuk az élesztőt és a langyos tejjel tésztát gyúrunk. Lágy tészta legyen, de persze ne ragadjon. Ha kész, konyharuhával letakarjuk és nagyjából egy óra alatt a duplájára kelesztjük. Közben lereszeljük a káposztát, egy edényben felmelegítjük a 3 ek .olajat és beletesszük a reszelt káposztát. Alacsony lángon, fedő alatt sütjük, néha megkeverjük. 15-20 perc alatt megpuhul, ekkor levesszük róla a fedőt, kissé feltekerjük a lángot és 4-5 percig pirítjuk. Ha megvan, levesszük a tűzről, borssal, pirospaprikával ízesítjük, sózzuk.

Ha a tészta megkelt, két részre szedjük, a felét kinyújtjuk és beletesszük a tepsibe. Rátesszük a káposztát, majd befedjük a tészta másik felével. A tetejét megkenjük tejjel, és villával néhány helyen megszurkáljuk. Előmelegített sütőbe toljuk, és aranybarnára sütjük.

Stefán Helga
vegavarazs.hu

*A tavasz csak elmúlást hozhat, az ősz viszont biztosan szívderítő megújulást jelent.
Föltétlenül és csak azt. Az ősz feléleszti a szerelmeket, rutinossá és magabiztossá
tesz, az ősznek van ritmusa, míg a nyár szertelen, szédült és vágyakozó.
A nyár a kötelező nagy érzések évszaka, míg az ősz a spontán és valódi örömeiké.*

Grecsó Krisztián

Memória melódia

Memória melódia címmel az idei esztendőben második alkalommal várta közös táncra a Sárísápi Senior Örömtánc Csoport tagjai a szomszédos települések táncosait. A Nemzetközi Alzheimer Társaság által kezdeményezett Alzheimer Világnap alkalmából a több mint 25 éve megrendezett események célja javítani

- a betegségtudatosságot,
- felhívni a figyelmet a betegséggel kapcsolatos tévhitekre,
- illetve a betegek életkörülményeinek javítására.

A sárísápi rendezvény avval a céllal jött létre, hogy közösen hívják fel a figyelmet a betegségre; és a táncra, amely késlelteti, lassítja a demencia kialakulását. A sárísápi táncosok mellett, Annavölgyről, Csolnokról, Tokodról és Tokod-Ebszönybányáról is csatlakoztak délutánhoz, együtt táncoltak a demencia ellen.

A csoport tagjai Kanovszki Pálné, Hajni vezetésével léptek a parkettra, a program végén, pedig a közönséget is megmozgatták.

VÉRADÁS

A MAGYAR VÖRÖSKERESZT KÖVETKEZŐ,
SÁRISÁPI VÉRADÁSÁNAK TERVEZETT
DÁTUMA:

2021. NOVEMBER 18.

12:00-17:00

SÁRISÁPI BÁNYÁSZ KÖZÖSSÉGI TÉR
(MALOM UTCA 3.)

Személyi igazolványukat és TAJ kártyájukat feltétlenül hozzák magukkal!

CUKORBETEGEK KLUBJA

Minden hónap utolsó csütörtök

15 ÓRA

SÁRISÁPI BÁNYÁSZ KÖZÖSSÉGI TÉR

Állandó program:

- vércukor-, vérnyomás-, testsúlymérés,
- kötetlen beszélgetés

Lesz programod Sárísáp!

19:15 Bebe

17:50 Vitamin/Happy Gang

2021. október 23.

Bányász Községi Tér udvara
(Malom utca 3.)

MAGYAR
TURISSZTIKAI ÜGYNÖKSÉG

További részletek: oszihacacare.hu

Ó z i
HACACARÉ

Annavölgy és Sárísáp Kertbarátainak és Borbarátnőinek Egyesülete

tisztelettel meghívja Önt és kedves Családját baráti körével együtt

2021. november 6-án szombaton

a Sárísápi Bányász Közösségi Térben

20 órától hajnal 4 óráig tartó

BÚCSÚNAPI BORÁSZBÁLRA

Egyesületünk 2021. évi működésének támogatói:

Zene: SZALAI BAND
Nyergesújfaluról

A bál ideje alatt büfé üzemel!

Belépőjegyek elővételben 2.000 Ft-ért kaphatók.
Tombolajegy ára 200 Ft/db.

Asztalfoglalás a belépők vásárlásának sorrendjében.

Jegyárúsítók

Annavölgyön: Bukó Gábor: 30/204-8095

Sárísápon: Bercesényi László: 30/520-2934

Jurásek János: 30/241-6032

Mali Sándor: 30/579-1246

Wibling Józsefné: 30/976-3545

Schummel Tamás: 30/385-6631

Tombolatárgy felajánlásokat köszönettel vesszünk!

*A rendezvény csak védettségi igazolvány helyszínrre belépéskori felmutatásával látogatható!
A mindenkorai járványügyi korlátozások betartása érvényes a bál ideje alatt!*

KERÉKÍTŐ

MONDÓKÁS MÓKA
0-3 ÉVESEKNEK

Kerekítő manó bábjeleleteivel,
hangszerjátékkal,
népi mondókákkal, dalokkal,
kislabdás ejtőernyővel!

SÁRISÁP
Művelődési Ház
2523 Sárísáp, Malom utca 3.

SZERDA 9:30

Foglalkozásvezető: Leszkóné P. Mónika
monika.leszkone@gmail.com
facebook oldal:
Baba-mama foglalkozás Dorog,
Sárísáp, Tokod és környéke

Kerekedjünk együtt jókedvre! Várlak!

könyveink

www.kerekito.hu

ELEKTRONIKAI HULLADÉKGYŰJTÉS

a Tavaszi Hérics Gyermekalapítvány szervezésében

2021. november 13-án (szombaton)

8:00 – 11:00 között az iskola udvarán.

Leadható:

mindennemű elektronikai hulladék (kis-,
nagy méretű háztartási berendezések, IT és
telekommunikációs berendezések, szórakoztató
elektronikai berendezések).

Ezeket a berendezéseket csak ép, egységes,
sértetlen állapotban tudja az elszállító cég
átvenni.

Nem adható le:

serült, kibelezett berendezés, fénycső, egyéb
veszélyes hulladék.

Szerkesztők: Jurásekne Pfluger Éva, Knyazovics Edina,
Ligetiné Vass Éva, Takácsné Molnár Anikó

Felelős kiadó: Kollár Károly polgármester

Nyomdai munka: Táltos Nyomda, Győr - **Tördelés:** Kollár Gábor János - ISSN 2062-9303